

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2009-2010

5 JANUARI 2010

Voorstel tot wijziging van het reglement van de Senaat, inzake de orde in de Senaat en op de tribunes

(Ingediend door mevrouw Anke Van dermeersch)

TOELICHTING

In dit land is binnen bepaalde bevolkingsgroepen het dragen van uiterlijke, vestimentaïre kenmerken van een religie in opgang. We verwijzen hierbij uiteraard naar het dragen van de hoofddoek door islamitische vrouwen, maar ook naar het dragen van zogenaamde « keppeltjes » door joodse mannen, of de typische tulbanden door de sikhs.

In verschillende landen heeft men om deze reden een verbod ingevoerd op het dragen van bijvoorbeeld een hoofddoek in scholen, of wordt de discussie desbetreffend gevoerd. In het seculiere Turkije is het dragen van een hoofddoek op school reeds langer verboden, evenals in officiële functies, in openbare gebouwen en op het werk. In het verlengde hiervan is in Turkije het dragen van een hoofddoek in het parlement evenmin toegestaan.

Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens bepaalt in artikel 9:

«Een ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of zijn overtuiging te belijden door de eredienst, door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing ervan en het onderhouden van de geboden en voorschriften. De vrijheid van godsdienst of overtuiging te belijden kan aan geen andere beperkingen zijn onderworpen dan die welke bij de wet zijn voorzien, en die in een democratische samenleving nodig zijn voor de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.»

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2009-2010

5 JANVIER 2010

Proposition de modification du règlement du Sénat, en ce qui concerne la police du Sénat et les tribunes

(Déposée par Mme Anke Van dermeersch)

DÉVELOPPEMENTS

Dans notre pays, de plus en plus de personnes appartenant à certains groupes de population portent des signes extérieurs et vestimentaires à caractère religieux. Nous faisons évidemment référence aux femmes musulmanes qui portent le voile, mais aussi aux hommes juifs qui portent la kippa ou aux Sikhs coiffés du turban traditionnel.

Face à ce constat, plusieurs pays ont décrété l'interdiction du port du foulard à l'école, par exemple, ou ont décidé d'entamer une discussion sur la question. Dans la Turquie laïque, le port du voile est interdit depuis longtemps à l'école, ainsi que dans l'exercice de fonctions officielles, dans les bâtiments publics et au travail. Dans la foulée, la Turquie a également banni le port du voile au parlement.

La Convention européenne des droits de l'homme dispose ce qui suit en son article 9:

«Toute personne a droit à la liberté de pensée, de conscience et de religion; ce droit implique la liberté de changer de religion ou de conviction, ainsi que la liberté de manifester sa religion ou sa conviction individuellement ou collectivement, en public ou en privé, par le culte, l'enseignement, les pratiques et l'accomplissement des rites. La liberté de manifester sa religion ou ses convictions ne peut faire l'objet d'autres restrictions que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité publique, à la protection de l'ordre, de la santé ou de la morale publiques, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.»

Vooreerst moet het duidelijk zijn dat een voorstel om het dragen van een politiek-religieus symbool in de Senaat te verbieden, uiteraard het recht onverlet laat van iedereen om de godsdienst van zijn keuze aan te hangen. Daarnaast bewijzen miljoenen islamitische vrouwen in bijvoorbeeld Turkije dat het perfect mogelijk is islamitisch te zijn zonder hoofddoek te dragen, waaruit kan afgeleid worden dat het dragen van een hoofddoek of sluier geen verplicht gebod of voorschrift is van de islamitische religie, doch enkel een gebod of voorschrift van een politieke stroming, namelijk die van het fundamentalisme. Of zoals de minister van Onderwijs van de Franse Gemeenschap antwoordt op de vraag of een verbod op het dragen van een hoofddoek in de scholen geen schending inhoudt van de vrijheid van godsdienst: « Het gebed is een verplichting, het dragen van een sluier is er geen ».

Het is ook noodzakelijk er de aandacht op te vestigen dat dit voorstel geen onderscheid op basis van geloof wil invoeren. De toegang tot de Senaat wordt immers geenszins geweigerd op basis van het geloof van personen, aangezien een ieder zonder enig probleem de zittingen van het parlement kan bijwonen, zij het als verkozenen in de verschillende vergaderingen zelf, zij het als toehoorder in de tribune. Enkel wordt geweerd degene die een sluier of hoofddoek draagt, een keppel, tulband, of welke ander hoofddekseel dan ook dat een uiting is van een religieuze of politiek-religieuze strekking.

Daarom, overwegende dat een verbod op het dragen van hoofddekseels op geen enkele manier de vrijheid van religie zelf aantast, en overwegende dat een parlement een plaats bij uitstek dient te zijn wat betreft religieuze neutraliteit, is de indienst van dit voorstel van oordeel dat het dragen van hoofddekseels die symbool staan voor religieuze of politiek-religieuze strekkingen in de Senaat via een reglementswijziging verboden dient te worden. Dit verbod geldt zowel voor bezoekers als voor de senatoren zelf.

Anke VAN DERMEERSCH.

*
* *

Tout d'abord, soulignons très clairement qu'une proposition visant à interdire le port de symboles politico-religieux au Sénat ne porte évidemment pas atteinte au droit de chacun à adhérer à la religion de son choix. Par ailleurs, des millions de femmes musulmanes en Turquie, par exemple, prouvent qu'il est parfaitement possible d'être musulmane sans porter le foulard, ce qui permet de déduire que le port d'un foulard ou d'un voile est un commandement ou un précepte imposé non par la religion islamique, mais uniquement par un courant politique, à savoir le fondamentalisme. « Si la prière est une obligation, le port du voile n'en est pas une », ainsi que l'a déclaré le ministre de l'Enseignement de la Communauté française en réponse à la question de savoir si l'interdiction du port du foulard dans les écoles ne violait pas la liberté de religion.

Il faut également insister sur le fait que la présente proposition ne vise nullement à intaquer une distinction en fonction de la croyance. En effet, il ne s'agit en aucune manière de refuser l'accès au Sénat sur la base de la croyance des personnes: tout le monde peut assister sans aucun problème aux séances du Parlement, soit en tant qu'élu au sein même des diverses assemblées, soit en tant que membre du public dans les tribunes. La présente proposition vise seulement à interdire l'accès à quiconque porte un voile ou un foulard, une kippa, un turban ou tout autre couvre-chef manifestant l'appartenance à un courant religieux ou politico-religieux.

Dès lors, considérant qu'une interdiction du port de couvre-chefs ne porte aucunement atteinte à la liberté de religion proprement dite et qu'un parlement doit être un lieu de neutralité religieuse par excellence, l'auteur de la présente proposition estime que le port de couvre-chefs constituant des symboles religieux ou politico-religieux doit être interdit au Sénat par le biais d'une modification du règlement. Cette interdiction s'appliquerait aussi bien aux visiteurs qu'aux sénateurs eux-mêmes.

*
* *

VOORSTEL

Artikel 1

Artikel 89 van het reglement van de Senaat wordt aangevuld met een lid, luidende :

«De senatoren wonen de vergaderingen bij met ongedekt hoofd, behoudens wanneer dit nodig is om medische redenen.»

Art. 2

In artikel 90.1 van hetzelfde reglement, worden de woorden « en met ongedekt hoofd » ingevoegd tussen het woord « stilte » en het woord « blijven ».

29 oktober 2009.

Anke VAN DERMEERSCH.

PROPOSITION

Article 1er

L'article 89 du règlement du Sénat est complété par un alinéa rédigé comme suit :

« Les sénateurs assistent aux assemblées découvertes, sauf si le port d'un couvre-chef est requis pour raisons médicales. »

Art. 2

Dans l'article 90.1 du même règlement, le mot « , découvertes » est inséré entre les mots « se tiennent assises » et les mots « et en silence ».

29 octobre 2009.